

SZOCIOLÓGIA

Kormosné D. Zsuzsa ALKALMAS IDŐ

„Az isteni szolgálatra bármilyen idő alkalmas, és mindaz, amit a haza érdekében tesz az ember, nem egyéb, mint Isten szolgálata.”
(Hunyadi Mátyás)

Talán szokatlan lehet e folyóirat lapjain olyan „profán” kérdésekről szólni, mint a gyülekezetek társadalmi szerepvállalása, az állammal, kormányzattal való együttműködés. Gyermekekortól – nyilván a „szakasszátok el magatokat a világtól” bibliai figyelmeztetés nyomán, na meg politikai okokból – azt hallottam, láttam, tapasztaltam, hogy az állammal bármilyen formában való összekapcsolódást kerülni kell. Ha ilyen kérdés egyáltalán felmerült, akkor is nagy távolságtartást, feszültséget, óvatosságot láttam, amin persze az 1945 utáni évtizedekben nem lehetett csodálkozni. Az 1989 utáni változások sokat enyhítettek ezen a helyzeten, de számos ellentmondást, problémát is felszínre hoztak. Az egymást váltó kormányzati ciklusokban az egyház és állam viszonya – a szétválasztás hangsúlyozása mellett – jelentősen eltért egymástól. Egy tény azonban nem tagadható: az eltelt 25 évben fokozatosan nőtt az igény az egyházak társadalmi szerepvállalása iránt. Odáig fejlődött ez a folyamat, hogy a 2011. évi CCVI. törvény, amely a lelkiismereti és vallásszabadságról szól, bevezető szakaszában kimondta, utalva az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdés második mondatára is: „Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházakkal”:

„A Magyarországon működő vallási közösségek a társadalom kiemelkedő fontosságú értékhordozói és közösségteremtői tényezői, amelyek hitéleti tevékenységük mellett nevelési, oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, valamint kulturális, környezetvédelmi, sport- és más tevékenységükkel, valamint a nemzeti tudat ápolásával is jelentős szerepet töltenek be az ország és a nemzet életében.

Magyarország elismeri és támogatja a külföldi magyar közösségek életében meghatározó szerepet játszó vallási közösségek tevékenységét is.”

Ezt a jelentős szerepvállalást a kormányzat igen fontos feladatok egyházaknak történő átadásával (például iskolák, szociális intézmények működtetése), nemzeti szinten is jelentős értékek megőrzésének, helyreállításának támogatásával, pályázati forrásokkal, és egyéb más módokon is megerősíti, bevonja az egyházakat a közös célok megvalósításába határon innen és túl. Ennek a széles körű együttműködésnek egy kisebb, de nem kevésbé jelentős szegmenséről, a „civil pályázatok” kérdéséről szeretnék néhány gondolatot megosztani.

Egyre inkább nyilvánvalóvá lesz, hogy azok az erőfeszítések, amelyeket egy kormány anyagi téren a társadalom érdekében tesz, közel sem elegendőek ahhoz, hogy az életminőségen változtatni tudjunk. Nem elég átalakítani a nagy rendszereket, megújítani az épületeket, a környezetet, az infrastruktúrát, különféle eszközökkel ösztönözni a gazdasági növekedést. Lelki vonatkozásban is elengedhetetlen, hogy növekedés, megújulás következzen be. Sokféle tanulmány, kutatás szól arról (érdemes a témában áttekinteni a Magyar lelkiállapot 2013 című kötetet), hogy a magyar népesség testi-lelki egészsége számos területen katasztrofálisnak mondható, és a megbetegedések jelentős mértékben lelki eredetűek. Testileg és lelkileg beteg társadalommal pedig nem lehet jövőt építeni.

Amellett, hogy tudjuk: a jövő és ezen belül a magyar nép sorsa is Isten kezében van, nem háríthatjuk el magunktól a felelősséget, hiszen a lelkek megmentése a keresztény embernek életfeladata. Egy mégoly keresztényi lelkületű, a népének legjobbat akaró kormányzat sem képes ezt a munkát átvállalni, megoldani helyettünk. Anélkül, hogy bármely politikai csoportosulás mellett letennénk a voksunkat és

„pártoskodnánk”, mégis ki kell mondanunk, hogy – minden nehézsége és ellentmondása ellenére is – ilyen széles és mély együttműködésre, egyházi szerepvállalásra, illetve a kormányzati oldalról bizonyos feladatok átengedésére, a tevékenységünk támogatására, ami jelentős bizalmat is feltételez az egyházak irányában, az elmúlt három évben nyílt meg a lehetőség.

Örömmel látom, hogy ebben a folyamatban mi baptisták is benne vagyunk, és számomra személyesen is biztató látni, ahogyan gyülekezeteink egyre szélesebb körben látják meg és keresik a különböző társadalmi csoportok irányába történő szolgálat és egyúttal a gyülekezetben zajló közösségi élet, nevelés és missziómunka megerősítésének lehetőségét, kihasználva az „alkalmas időt”. Tudom, hogy vannak

eltérő vélemények is a gyülekezetekben, hogy szabad-e, kell-e egyáltalán állami forrásokat bevonni a munkánkba. Személyesen arról vagyok meggyőződve, hogy Istenünk ezt a kegyelmi időt és lehetőséget azért adta, hogy éljünk vele és használjuk, mert a magyarságnak nagy szüksége van arra, hogy lélekben megújuljon, annál is inkább, mert az országot, a képviselt értékeket ért támadások mellett Európa és a világ számos országa, civil és egyházi közössége tekint ránk követendő példaként, megerősítést nyer általunk a saját helyesnek ítélt törekvéseihez. Nem tudjuk, meddig tart ez a nyitottság az egyházak irányában, hiszen nem kell messzire menni, hogy lássuk: sajnos Európában sem vagyunk mentesek a keresztények elleni – sokszor igen alattomos – támadásoktól. És „a napok gonoszak...”.

Az én működési területem a családpolitika, így arra van rálátásom, hogy gyülekezeiteink hogyan kapcsolódnak be az ifjúságot, az időseket, a családokat támogató pályázatokba. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a hozzá tartozó pályázati alapokból származó kiírások köréből, amelyeket a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet bonyolít le, az látható, hogy a pályázásra bátorságot vett gyülekezeiteink a támogatások felhasználásával szerveznek gyermek- és ifjúsági tematikus táborokat, házasságra, családalapításra felkészítő foglalkozásokat, részt vesznek a kábítószer-megelőzésben, törődnek idősekkel, gyakorta komplex, akár egész éven át is tartó programsorozatokkal próbálják elérni a településükön, kerületükben élőket. Sok esetben ezek a támogatások hozzájárulnak a gyülekezeti generációk között folyó munkához is.

A pályázati források természetüknél fogva mindig elégtelennek mutatkoznak, következésképpen nem mindig sikerül támogatást kapni, vagy csak töredékét a kért, remélt vagy szükséges összegnek, és időnként az adminisztrációban is akadnak nehézségek, ennek ellenére a pályázó gyülekezetek száma lassan, de biztosan növekedni látszik. A támogatások odaítélésekor a bírálók figyelemmel igyekeznek lenni az egyházak társadalmi

nagyságrendben tudtak bekapcsolódni gyülekezeiteink a pályázati munkába, álljon itt néhány adat, amelyeket az NCSSZI-nél az elmúlt három évben kiírt pályázatok eredményeiből tudtam leszűrni. (Nem biztos, hogy mindent fel tudtam térképezni, hiszen vannak olyan gyülekezeti alapítványok, egyesületek is, amelyeknek a neve nem utal feltétlenül baptista háttérre. Nem tartalmazza a táblázat azokat az esetleges pályázatokat sem, amelyeket más minisztériumokhoz vagy államtitkárságokhoz [oktatás, egészségügy] adtak be, illetve az Új Széchenyi Terv keretében meghirdetett uniós pályázatokat sem).

A gyülekezet/szervezet neve	Elnyert összeg 2010–2013 (E Ft)
Magyarországi Baptista Egyház	2725
Baptista Szeretetszolgálat és (regionális) szervezetei (Budapest, Debrecen, Dunántúl)	9400
Wesselényi utca	2445
József utca	2358
Tázlár Remény Alapítvány	300
Békés	670
Pécs	409
Kaposvár	500
Érd	500
Rózsakert	270
Ócsa	300
Bodrog	200
Rákoscaba	370

Az összes elnyert támogatás (NCSSZI): 20 447 E Ft. (Próbálkozott még Kecskemét, Nagydobos és Angyalföld, valamint a Kőszikla gyülekezet is, de tudomásom szerint ők nem kaptak támogatást.)

Ez bizony jelentős forrás, amelyet misszióadakozásból vagy egyéb forrásokból nem könnyen tudnának előteremteni a gyülekezeiteink. Ezért meggyőződésem, hogy érdemes ezt a lehetőséget továbbra is használni, amíg az Úr kegyelméből tart az a kormányzati időszak, amely céljai, szándékai megvalósításához számít az egyházi közösségekre is.

Célszerűnek látszik országos szinten is segítséget nyújtani a próbálkozóknak, megismertetni a pályázati támogatásból születő programokat, ahogyan ez manapság szokásos, a szélesebb közönség elé tárni a „jó gyakorlatokat”. A sikeres pályázók átadhatják tapasztalataikat a kezdőknek, és egyházi vagy missziókerületi szinten pályázati támogató csoport is hasznos lehet. Bizonyára lennének testvérek, akik a világi, szakmai munkájuk során írnak pályázatokat, vannak tapasztalataik, és szívesen bekapcsolódnának egy ilyen támogató munkába.

Mi lehetünk az a kovász – más keresztényekkel együtt – amelyik az országunk lelki megújulásának tésztaját megkeleszti – ezt viszont nem felülről kell elkezdeni, hanem helyben, ott, ahol a lélekújulásra, tisztulásra, vigasztalásra, megerősítésre, bátorításra, az igazságban való nevelésre váró honfitársaink élnek. A gyermekek és fiatalok közt, a családokban kell megindítanunk ezt az élesztő pezsgést, megmutatva hitünk és cselekedeteink egységét, felkínálva a változás lehetőségét és esélyét az Úr Jézus által.

beágyazottságára, a népességen belüli arányokra is, így – a pályázatok minőségét és a források nagyságát most figyelmen kívül hagyva – a baptisták számarányához képest nyilván nem várható tömeges támogatás. De aki nem szánja rá magát arra, hogy megküzdjön egy pályázattal, az biztosan nem fog támogatáshoz jutni. Van olyan pályázó gyülekezet, amelyik kiváló pályázatokat készít, amelyek rendre a legmagasabb pontszámokat érik el, így forráshiány ide vagy oda, alig fordul elő, hogy ne kapnának támogatást. Ezért a fent leírtakon túl az alapos munka is hozzájárul a sikerhez, ami így a belső és külső missziómunka fontos elemévé válik.

Annak érdekében, hogy lássuk, mégis milyen körben és